

Vehkaoja ym.: Ehdotus laiksi lasten kotihoidon tuesta annetun lain 1 ja 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteen tarkoituksena on, että alle 3-vuotiaitten lasten kotihoidon tukea maksettaisiin myös perhehoitajille, joille kunta on sijoittanut huostaanottamansa lapsen.

PERUSTELUT

Voimassa olevassa laissa lasten kotihoidon tuesta säädetään, ettei lasten kotihoidon tukea makseta yli kolme kuukautta kestävässä laitoshoidossa tai siihen verrattavassa hoidossa olevasta lapsesta, mm. perhehoidossa olevasta lapsesta.

Perhehoito tunnetaan parhaiten lastensuojelun ja kehitysvammahuollon työmuotona. Osa perhehoidosta on lyhytkestoista ja erityisen vaativaa, osa käytännössä pysyvää.

Varsinkin lähiomaisissa on perhehoitajia (sijasivanhempia), jotka eivät suostu ottamaan vastaan hoitopalkkiota, koska haluavat säilyttää normaalin perheen statuksen, vaikka heillä onkin hoidossaan kunnan sijoittama lapsi. Tällaisetkin perheet voivat nykyisen lainsäädännön perusteella jäädä ilman sijoitetun lapsen kotihoidon tukea.

Perhehoitajille maksetaan hoitotyöstä yleensä palkkiota, kulukorvausta ja ns. käynnistämiskorvausta, jotka tosin vaihtelevat hoidon vaativuudesta ja kunnan harkinnasta riippuen. Alimmillaan hoitopalkkio on 1 000 mk/kk ja kulukorvaus 1 400 mk/kk. On ilmeisesti katsottu, että näihin summiin sisältyy myös lapsiperheille normaalisti annettu taloudellinen tuki. Näin ei enää ole.

Kun tavallisille lapsiperheille suunnattujen taloudellisten tukitoimien (alle 3-vuotiaiden kotihoidon tuki, lapsilisät) tasoa on viime aikoina korotettu merkittävästi, perhehoitaja saattaa ns. normaaliperheeseen verrattuna tosiasiallisesti

kärsiä taloudellista tappiota, jos hän ottaa sijoitetun lapsen hoitoonsa. Alle 3-vuotiaista maksetun kotihoidon tuen perusosa on nyt 1 148 mk/kk ja nousee 1 850 markkaan kuukaudessa 1.10.1991 alkaen. Lisäosa on tuloista riippuen nyt enintään 918 mk/kk, syksyllä 1 480 mk. Edellä olevan lisäksi maksetaan vielä sisaruskorotuksia. Nykyisen lainsäädännön perusteella perhehoitajille ei makseta lasten kotihoidon tukea. Perhehoitajien hoitopalkkiot eivät ole enää missään suhteessa omaa lastaan hoitavien lapsiperheiden saamiin tukiin.

Laitoshoidosta pyritään kevyempiin hoitomuotoihin. Perhehoitajista on monilla alueilla huutava pula. Tämä tulee esille siten, että lapsia on sijoitettava jopa aivan eri puolelle Suomea kuin missä he ovat kasvaneet. Perhehoitajapulaa voidaan lievittää huolehtimalla siitä, että perhehoitajien taloudelliset etuudet ovat kohtuullisessa suhteessa tavallisiin perheisiin.

Perhehoidon kodinomaisuutta ja sijoitusperheen normaaliutta tulisi tukea ja korostaa. Lasten kotihoidontuki on yksi lapsiperheisiin yleisesti kohdistettu normaali etuus. Mainittu etuus tulee olla henkilöllä, joka kulloinkin tosiasiallisesti vastaa lapsen elatuksesta ja kasvatuksesta, tässä tapauksessa perhehoitajalla.

Mitä sitten erikseen maksetaan palkkioina, kulukorvauksina ja käynnistämiskorvauksena, täydentäköön normaaleja tukimuotoja.

Lasten kotihoidon tuki, jonka maksaminen lapsen omille vanhemmille on lakkautettu kun-

nan tekemän perhesijoituksen johdosta, on siis siirrettävä lasta hoitavalle perhehoitajalle. Lain-säädännössä oleva rajoitus on tältä osin poistettava.

Todettakoon, että tässä esitetty lasten kotihoidon tuesta annetun lain muuttaminen ei sisäl-

ly vireillä olevaan perhehoitajalakiin, mutta täydentäisi sitä sopivalla tavalla.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

lasten kotihoidon tuesta annetun lain 1 ja 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan lasten kotihoidon tuesta 11 päivänä tammikuuta annetun lain (24/85) 10 § ja *lisätään* 1 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna 6 päivänä tammikuuta ja 22 päivänä joulukuuta 1989 annetuilla laeilla (4 ja 1267/89), uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, seuraavasti:

1 §

Hoitomuodon valinta

Sen estämättä, mitä 1 momentissa on säädetty, maksetaan lasten kotihoidon tuki perhehoidossa olevasta lapsesta vanhempien tai muiden huoltajien asemesta samoin edellytyksin perhehoitajalle.

kuukautta kestävässä jatkuvassa laitoshoidossa tai siihen verrattavassa hoidossa olevasta lapsesta. Laitoshoidolla tai siihen verrattavalla hoidolla tarkoitetaan elatuksen sisältävää kunnan tai kuntainliiton järjestämää sairaala- tai laitoshoidoa. Lastensuojelulain (68/83) mukaan huostaan otetun lapsen osalta tuen maksaminen lakkaa, kun lapsen hoito ja kasvatus on järjestetty kodin ulkopuolella.

10 §

Tuen maksaminen laitoshoidon aikana

Lasten kotihoidon tukea ei makseta yli kolme

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

Helsingissä 22 päivänä toukokuuta 1991

Marjatta Vehkaoja
Riitta Myller
Timo Roos
Tarja Kautto
Jussi Ranta
Mats Nyby

Iiris Hacklin
Marjatta Stenius-Kaukonen
Reijo Laitinen
Maija Rask
Arja Alho
Jukka Gustafsson

Kari Urpilainen
Jouko Skinnari
Liisa Jaakonsaari
Kyllikki Mutttilainen
Lauri Metsämäki
Sinikka Hurskainen